

tzhaja ob 4 zjutraj.

Štane celoletno . . . 180 K  
mesečno . . . . . 15  
za zased. ozemlje . . . 300  
za inozemstvo . . . 40

Oglasi za vsak mm višine  
stolpea (58 mm) . . . 2 K  
mali oglasi do 30 mm  
stolpea (58 mm) . . . 1

# JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

**Uredništvo:**  
Miklošičeva cesta št. 107  
Telefon št. 72  
**Upravištvo:**  
Sodna ulica št. 6  
Telefon št. 38  
Račun kr. pošt. ček. urada  
št. 11.842.

## Zemljoradniki vstopijo v vladu.

Otvoritev parlamenta s prestolno besedo 14. t. m. — Prispevke v ustavnem načrtu. — Odklonjen sladkorni monopol. — Plenarna seja delegatnega kluba. — Klerikali — prisežajo!

Beograd, 11. jan. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta se je sklenilo, da se konstituenta formalno odpre 14. t. m. s prestolno besedo. Danes je ministrski svet izvršil prvo redakcijsko prestolnega govora. Definitivna redakcija se izvrši jutri. Jutrišnja seja parlamenta ima samo formalen značaj za določitev dnevnega reda za otvoritveno sejo 14. t. m., t. j. prestolno besedo.

Na današnjem ministrskem svetu je namestnik finančnega ministra Milorad Drašković predložil vprašanje monopola sladkorja. Po dolgi debati je na predlog ministra za trgovino in industrijo dr. Kukovca ministrski svet sklenil, da se monopoliziranje opusti. Na to je finančni minister predlagal, da se pobira monopolna taksa 14 K pri kilogramu sladkorja. Ta predlog je bil sprejet.

V Beograd so dospeli klerikalni poslanci, ki so izjavili, da bodo položili prisego.

Danes so se nadaljevala posvetovanja demokratov in radikalcev z zemljoradniškim klubom. Položaj se je znatno olajšal v smeri, da bodo zemljoradniki vstopili v kabinet.

Demokratski parlamentarni klub je imel danes popoldne plenarno sejo. Predsednik Davidović je prečital dopis ljubljanskega župana dr. Ivana Tavčarja, ki odlašajo svoj mandat zaradi bolezni in se zahvaljuje klubu za izkazano zaupanje. Njegov naslednik, poslanec Reisner, je vstopil v demokratski klub. Bil je živahno pozdravljen. Nato se je vršila debata zaradi izjave nekaterih zemljoradniških poslancev, ki so trdili, da so demokratski krivi, ako zemljoradniki že poprej niso resno razpravljali zaradi vstopa v vladu. Klubov predsednik Davidović je zato konstatiral, da je predsednik kabineta Pašić imel vršiti pogajanja pri posameznih strankah in klubih. Dalje je konstatiral, da je demokratska stranka storila vse, da se zemljoradniki udeležijo vlade, da pa so oni takrat pred božičem ostro odklonili vstop v vladu, češ da njihova stranka je razredna in da ne mara imeti stikov z buržuazijo! Demokratska stranka bo nadaljevala svoje dosedanje načelno politiko v smeri, da se vse državotvorne stranke, ki stoje na stališču brezpartijskega edinstva države, združijo v vladu, da

se čim prej sprejme ustava. Končno je v klubu začela debata zaradi znanih vladnih korakov proti komunizmu. Ta debata se jutri še nadaljuje.

Minister za konstituento Triko- vič je na podlagi sklepa ministrstva predelal ustavni načrt. Nova redakcija bo izgotovljena do četrtega popoldne in vsebuje neke spremembe Markovičevega načrta, zlasti glede prestolonasledstva, kakor že znano. Dalje ima zanimive določbe, da more vladu začasnou upravitelju večje neodložljive zakone v smeri izenačenja raznih važnih zakonitih določb, zlasti takšnih, ki se tičejo gospodarsko važnih vprašanj in pod pogojem, da izdelajo načrte posebne strokovne komisije, tako n. pr. enoten trgovinski zakon za vso kraljevino, enoten kazenskopravni red in druge zakone, katerih izenačenje je nujno, ker ni mogoče čakati še leto dni ali več, dokler parlament ne pretrse vsake njunove podrobnosti v večkratnem branju.

Beograd, 11. jan. (Izv.) Dr. Sima Marković, Filip Filipović in Pavle Pavlovič so izročili predsedniku konstituante spomenico, v kateri zahtevajo, naj se sestavi parlamentarna enota, ki naj preišče, ali so bili ukrepi Vesničeve vlade proti komunizmu upravičeni ali ne.

Beograd, 11. jan. (Izv.) Jutrišnji seji konstituante na čelo prisostvovali: Koroščeva skupina, Radičevići in Narodni klub.

Beograd, 11. jan. (Izv.) Pokrajinska vlada Dalmacije je prosila ministrstvo zaobrazila. Naj prične čim prej z delom za spojitve Dalmacije s Hrvatsko in sicer z železniško progno preko Krima.

Beograd, 11. jan. (Izv.) Minister za šume in gošče Krizman, je razveljavil odredbo svojega prednika dr. Kovačevića o prodaji goščev grofa Festetiča v Medimurju, ki so bili brez licitacije prodani četniški družbi »Dom«, kateri načrtuje lesni veletržec Janeković v Zagrebu.

Beograd, 11. jan. (Izv.) Minister za prosveto je odredil, da se zapro vse privatne šole v onih krajih, kjer obstajajo državne šole, ker imajo otroci naših državljanov tujega jezika dovolj poskrbljeno tudi v državnih šolah za materinščino.

## Konec trboveljske stavke.

Deputacija rudarskih zaupnikov pri — Uradna vladina objava. — Delo v Trbovljah je pričelo. — Aretacija v Kočevju.

Ljubljana, 11. januarja. Danes zjutraj je objavila deputacija rudarskih zaupnikov pri reprezentanci Trboveljske družbe v Ljubljani, kjer pa ni bilo sprejeta, češ, da je vsak razgovor odveč, ker leži usoda nadaljnjega poteka rudarske stavke v rokah vlade. Deputacija je bila nato sprejeta pri poverjeništvu za socialno skrb, kjer je poverjenik Ribnikar izjavil, da oficalno drugega ne more izjaviti, kakor to, kar vsebuje vladin razglas. Svetu je pa delavcem, naj nikar s trmo in lahkomiselnostjo ne nadaljujejo stavke, ker bi sicer lahko spravili v nevarnost dosežene uspehe. Deputacija je bila nato sprejeta pri vodji deželne vlade dr. Pitamicu. Na željo delavcev, da bi se od strani Trboveljske družbe in deželne vlade podpisala posebna pogodba, je podal predsednik vlade izjavo, da jamči za izvedbo ukaza ministra za socialno politiko centralna vlada. Diktat velja za družbo in za delavstvo, zato sedaj ni treba nobene pogodbe. Vlada bo z vso energijo gledala, da bo svoje obveznosti izpolnila družba, ravnotako energično pa bo tudi zahtevala, da gre sedaj delavstvo brez od-

deželni vladi. — Shod stavkujočih. v Trbovljah je pričelo. — Aretacija v Kočevju.

loga na delo. Predsednik je delavstvu tudi objubil, da bo takoj interveniral pri Trboveljski družbi, da podaljša zagroženi rok radi odpusta delavstva za 24 ur. Odposlanstvo delavstva je opravilo svoje zahteve po pismeni pogodbi, končno se pa izjavilo, da bo šlo delavstvo še danes na delo.

Trbovlje, 11. jan. (Izv.) Danes popoldne se je vršil tukaj velik shod rudarjev, katerega se je udeležilo okoli 3000 delavcev. Govorniki so razpravljali o uspehih, ki jih je vladu delavstvu priborila. Končno je bilo soglasno sklenjeno, da nastopi delavstvo danes zvečer ob 10. uri delo. Shod je potekel popolnoma mirno in razen nekaj protestov zaradi odstranitve voditelja Petakoviča ni prišlo do nobenih incidentov.

Deželna vlada objavlja zvečer uradno: »Danes popoldne se je zglašila pri vodji deželne vlade in pri poverjeniku za socialno skrb deputacija rudarjev in je izjavila, da se rudarji danes ob 22. uri povrnejo

na delo. Isto so soglasno sklenili rudarji na shodu, ki se je vršil danes ob 17. uri v Trbovljah. V Kočevju so rudarji nastopili delo ob 14. uri.»

Trbovlje, 11. jan. zvečer: Nocoj ob 10. uri so rudarji nočnega sloja (»šihita«) pričeli z delom.

Kočevje, 11. jan. (Izv.) Včeraj popoldne je delavstvo nastopilo delo in tudi večerni oddelek je šel v rudnik. Danes zjutraj pa je bilo delavstvo

## „Likvidacija“ reške afere.

Odhod legionarjev s Krka in Raba, ki so ju zasedle redne čete. — Amnestija za legionarje, varstvo italijanskih legionarjev iz Jugoslavije! — D'Annunzijeve spomenice. — Italijanski konzulati v Jugoslaviji.

Trst, 11. januarja. (Izv.) D'Annunzijeve legionarji, ki so dosedaj sedeli na Rabu, so odšli in se izkrcali na Reki. Isto so storili legionarji s Krka. Podvrgli so se generalu Cavigliji v smislu dogovora med njim in D'Annunzijevimi zastopniki. Včeraj je zapustil Reko 30 D'Annunzijevih častnikov in 2000 legionarjev, ravnotako vsa njegova vojna mornarica. Oni reški legionarji, ki ne spadajo v status italijanske vojske, so prosili, da bi smeli v civilu ostati na Reki. D'Annunziju se sedaj pripoveduje, da zapusti Reko po odhodu legionarjev. Bajne ne sprejema nikogar in piše nekakšen diplomatski spis, ki ga hoče ob otvoritvi obeh italijanskih zbornic izročiti vsem poslancom in senatorjem in v katerem hoče opravičiti svoje postopanje na Reki, pričenši od odhoda iz Ronk. Pozneje se bo bajne zopet pečal s pisateljevanjem.

Rim, 11. jan. (Izv.) V vojnem ministrstvu se vrše razgovori, ki se jih udeležuje tudi prosluli comm. Salata. Gre za to, da se v najkrajšem času izda amnestija za vse legionarje, ki so se udeležili reške afere. »Epoca« piše, da so iz Jakina spravili v

obveščeno, da rudarska stavka v Trbovljah še ni končana, vsled česar je tudi tukajšnje delavstvo ponovno stopilo v stavko in ni prišlo ob 6. uri zjutraj na delo. Politika oblast je zaradi tega nastopila proti nekaterim »voditeljem« in drugim, ki so odvrčali delavce od dela, z vso strogostjo ter izvršila kakih 15 aretacij. Vsled odločnega nastopa oblasti je nato delavstvo danes popoldne ob 14. uri zopet nastopilo delo.

Trst zadnje dalmatinske legionarje reških bataljonov Rizmondo in Carnaro. Nekateri teh legionarjev so pristojni v Kotor in druga jugoslovanska mesta. V Rimu se je sestavil poseben odbor, ki zahteva od vlade diplomatske korake pri jugoslovanski vladi, da ne sme kaznovati teh legionarjev, ker se nahajajo pod neposrednim varstvom Italije!

Rim, 11. jan. (Izv.) Rimska »Epoca« javlja, da se bodo volive na Trebinskem in v Primorju (Venezia Giulia) vršile zajedno in sicer koncem marca.

Rim, 11. jan. (Izv.) Zunanje ministrstvo je pripravilo ureditev starih italijanskih konzulatov v Dalmaciji, ki bodo pričeli delovati takoj, ko bo rapalska pogodba od Jugoslavije in Italije ratificirana. Konzulati bodo imeli svoje sedeže v Šibeniku, Splitu, Korčuli in Dubrovniku. Stefani dostavlja svojemu poročilu: konzularni funkcionarji bodo posebno skrbno izbrani.

Pariz, 11. jan. (Izv.) Francosko ministrstvo notranjih zadev objavlja poročilo o volitvah v francoski senat. Prostih je bilo 98 mandatov, od teh 93 za Francijo, 1 za Alžir, 2 za kolonije in dva dodatna. Francoski senat se popolnoma vsaka tri leta izlopi tretjina senatorjev. Nove senatorje voli posebni kolegij, ki obstoji iz poslancev departmanov, generalnih svetnikov, okrožnih svetnikov in osebnih delegatov municipalnih svetov. Od 98 sedežev je znano izid za 96, dva iz kolonij še nista znana. Po strankah se dele novoizvoljeni: liberalna desnica 2, naprednjaki 13, republikanska levica 30, radikalci in radikalni socialci 43, republikanski socialci 8, konservativne stranke obdržale dosedanje stanje, meščanski demokratski so pridobili nepričakovano mnogo. Propadel je poljedeljski minister, med izvoljenimi so Perle Dechanel in ministri Marchal, Lhopiteau, Breton, Honorat, Jyr. Emile Combes in Dumergue. Francosko časopisje konstatira velik uspeh takozvanega narodnega bloka, to je zveze meščanskih strank, ki obstoji še iz Union Sacre za časa vojne in ki so izgubili tudi departma Haute večino. Le radical se posebno naglašuje izgubo radikalnih elementov, ki so stivali pretirane zahteve in skušali hujskati. Vse francosko časopisje naglašuje popoln poraz komunistov, ki so izgubili tudi departma Haute Vienne, ki je bil dosedaj v rokah socialistične levice. Petit Journal konstatira, da je skupno število glasov socialistične levice prav neznatno in da je od zadnjih volitev padlo več kot za polovico.

Rim, 11. januarja. (Izv.) Včeraj zvečer je zopet prišlo v Bologni do hudih spopadov med fašisti in socialisti iz sličnega razloga, kaor zadnjič. Fašisti so izzivali z zastavami ter priredili demonstrativen obhod v bologniskem predmestju. Nasprotniki so se borili z noži in streljali z revolverji in puškami. Obe strani in policija štejejo vsaka po več ranjenecov.

Dunaj, 11. jan. (Izv.) Glavni odsek »Nationalversammlung« je da-

nes sprejel vse zahteve državnih namestencev, kar bo stalo državo nove 4.1 milijarde kron. Vlada bo pozvana, naj stori za pokritje teh izdatkov primerne predloge. Kakor se govori, se bo zvišala zato cena tobaka za 80 do 100 odstotkov in alkoholni davek za 100 odstotkov. Znatno se bo zvišala tudi železniška tovornina, do čim zvišanje osebnih vozarin še ni pričakovati. Ako dohodki iz teh novih davkov ne bi pokrili imenovane svote, bo morala vlada poseči še po novih davkih. Tudi poštno pristojbino bodo najbrže zvišane za 100 odstotkov.

Dunaj, 11. januarja. (Izv.) Socijalistična strokovna organizacija poštinih nastavljenecv je izročila vladu stavkovni ultimatum z rokom do jutri popoldne, ako se do takrat ne izpolni zahteva po dosedanjih službenih pragmatiki. Protisocijalistični nastavljenecv so nasprotno izjavili, da stopijo v stavko, ako vlada sprejme to zahtevo.

Zagreb, 11. jan. (Izv.) Mestni fizikat je ugotovil dva nova slučaja pegavice v Zagrebu. S tem je število slučajev poskočilo na 52.

## „Hudožestveni teatr“

A. P. Čehov: Striček Vanja. Epizoda iz življenja se je odigrala, zbita v eno atmosfero, nerazdružljivo harmonično celoto. Ni bilo besed, ne dejanja, da, niti umetnosti, bilo je samo življenje, trenutki, ki so ti znani, ker si jih doživljal že tolikokrat sam, ki si jih sedaj še enkrat preživljal z njimi. Rasumeli smo jih, tišina, ki je zavladala v trenutku, ko je padel zastor, je bila dokaz, da smo živeli z njimi. Govoriti o posameznih ni mogoče, ker tu ni bilo posameznih, tu je bila ena edina celota, prežeta in spojena z življenjem. Čehova, Massalinitov, Kačalov, Jarov, Križanskovaja, Pavlov, ljudje iz življenja, iz živga sveta. Govoriti o njih ni bilo odveč, ker življenje se ne da opisati z besedami, opis življenja ne z mrtvimi stavki, ker gledalci nismo z očmi, duša je šla v dušo in kdor ima dušo, je šel iz gledališča, kjer je gostoval Hudožestveni teatr, vznemljen, ker je tam videl to, kar nam je življenje, njer je globine bistva nezavedno. Česar doslej nisi razumel, si sedaj čutil!



# Delitev države v pokrajine ali oblasti.

G. dr. H. Šteška predlaga („Jutro“ št. 106) v svoji strokovni razpravi o uredbi naših bodočih pokrajin ali oblasti, naj bi se država razdelila v 8 pokrajin; razdelila bi se na: Slovenija, Srbija, Bosna, Dalmacija in na Hr. vatska; le Slovenija naj bi ostala taka, kakršna je. Ker bi po njegovem mnenju vsaka pokrajina morala imeti vsaj milijon prebivalcev, bi utegnil kdo reči, da je Slovenija premajhna za eno pokrajino in da bi ji trebalo dodati kaj hrvatskega ozemlja, a to misel odklanja g. dr. H. Šteška; vsaj tako jaz razumem njegove besede: „Vsa Slovenija bo jedra štela en milijon prebivalcev, vendar rabinu se posebno pokrajino“.

G. dr. Šteška ne govori torej proti razdelitvi Slovenije, ampak želi, da naj bi ostala Slovenija sama. To svojo mnenje utemeljuje tako: „Slovenci hočejo s Hrvati in Srbi postati enoten narod, a sedaj smo še daleč od tega zvišenega cilja. Le kdor ne računa z dejstvi, ki bodo veljala še gotovo nekaj generacij, ta more prezreti sedanjo plemensko posebnost Slovencev“.

Ne vem, na kaj misli g. dr. Šteška pri „sedanji plemenski posebnosti Slovencev“. Objektivno more taka posebnost biti le slovenski knjižni jezik; to je knjižnega jezika se vprašanje o delitvi države v oblasti sploh ne tiče. Subjektivnost posebnosti pa je zavest, slovenska zavest, ki brez dvoma obstoji.

Pojdimo dalje in pogledimo, ali g. dr. Šteška uvaža „sedanje plemenske posebnosti“ pri razpravi o Hrvatih in Srbih. Kakor smo videli, deli in družiti hrvatske in srbske pokrajine v nove oblasti ter pravi: „Taka razdelitev naše države ne poudarja po nepotrebnem razloka med Srbi in Hrvati. Nikakor namreč ne gre, da bi delili državo v tri pokrajine, to je v Srbijo, Hrvatsko in Slovenijo. S takšno Hrvatsko in s takšno Srbijo bi le umetno in protinaturalno oddaljevali Hrvate od Srbov in do prepotrebnega izenačenja bi morda tudi po več generacijah ne prišli...“ Slovenije v zadnjem stavku ni.

Jasno je, da pri Hrvatih in Srbih g. dr. Šteška ne uvaža nobenih „sest-

njih plemenskih posebnosti“. Hrvatski separatisti bi z njim ne bili zadovoljni, marveč bi začeli govoriti o svojih „plemenskih posebnostih“. Plemenske posebnosti navajajo hrvatski separatisti ne manj odločno nego slovenski in bi — po pravici — g. dr. Šteški očitali nedoslednost, da pobije pri njih to, kar odobrava pri Slovencih, da hoče pri njih nekaj „dejstva“ odstranjati z izenačevanjem, pri Slovencih pa jih ne- kako živati.

Če smo dosledni, moramo tudi o posebnosti Slovencev govoriti tako, kakor govori g. dr. Šteška o posebnosti Hrvatski in Srbiji, ter reči: „S takšno Slovenijo bi le umetno in protinaturalno oddaljevali Slovence od Hrvatov in Srbov in do prepotrebne izenačenja bi morda tudi po več generacijah ne prišli.“ Izenačenje je „izvirni cilj, ki smo še daleč od njega“. To in podobne misli citamo često v našem časopisu; dodajmo se jim še pripombe, kakor: „Za sedaj ni govora o izenačenju; enkrat pozneje bo to itd. itd.“

Kdaj pa pravzaprav pride tisti čas izenačevanja, če mu sproti zapremo vsa pota, če ne dajemo niti prilike za izenačevanje, da, če jo celo jemljemo? Najlepše se ljudje izenačujejo, če skup živijo. Čim bolj smo doslej različni, tem bolj je dati naši državi tako obliko, da bomo skup živeli, se sestajali, posvetovali in — včasih kregali vsi brez ozira na to, ali je kdo Slovenec, Srb ali Hrvat.

S tega stališča je le želeži, da bi naše bodoče pokrajine ne bile vse le čisto slovenske, čisto hrvatske ali srbske.

Dejstva, ki jih omenja g. dr. Šteška v dokaz o potrebi posebne slovenske pokrajine, so dejstva, ki jih jaz rabim za dokaz, da je treba tudi na zapadu naše države družiti in ločiti oblasti tako, kakor jih družijo in loči on pri Hrvatih in Srbih.

Taka vsesplošna razdelitev države ne bo ubijala dosežanega življenja, ampak mu dajala le srečno priliko, da se razvija v smeri izenačevanja neplodnih formalnih zgodovinskih razlik, torej proti vzvišenemu cilju, ki ga vidi tudi g. dr. Šteška.

## Politične besednice

Minister Pribičević o položaju. V nedeljo dopoldne se je vršil v Zagrebu krajevni sestanek domokratske stranke, katerega se je udeležil tudi minister prosvete, Svetozar Pribičević. Minister Pribičević je podal izčrpno sliko sedanjega političnega položaja z ozirom na položaj v konstituenti. Ta položaj bi bil povsem naraven, če bi bila katera izmed političnih strank dobila večino, ki bi mogla izvesti svoj program. Ker se to ni zgodilo, je potrebna kooperacija strank. Na posredni vprašanja državnih uprav so se vršile volitve za konstituentno. Radičev vprašanje ni posebne važnosti in je to pojav smatrati za neko trenutno bolezen. Na vprašanje o centralizmu je Pribičević odgovarjal, da so demokrati za enotno državo s političnim centralizmom, a za dekoncentracijo uprave z ozirom na lokalne potrebe. Kar se tiče dekoncentracije in dekoncentracije, more se s koncesijami iti daleč, dokler ne bo omejeno edinstvo države. Stare zgodovinske ciele pa bi mogle postati kal separatističnih težnj. Govornik se je nadalje izjavil proti kvalificirani večini za odobritev ustave, ker bi taka večina pomenila diktator ene tretjine nad drugima dvema tretjinama. V svojih izjavah je Pribičević končno naglašal, da se ne sme dovoljevati nikakršnih koncesij za vstop kake stranke v konstituentno. Stranke so izvoljene na temelju najhiteralnejše volilne pravice za to konstituentno in njihova dolžnost je, da v interesu naroda in države v tej konstituenti delujejo.

— Predsedstvo vlade v Sarajevu. Vprašanje, kdo naj stopi na mesto predsednika bosanske vlade, doktorja Srbića, še ni rešeno. Vse tozadnje kombinacije bodo, kakor se zdi, ostale samo kombinacije. Mnogi so mnenja, da se to vprašanje dolgo časa ne bo moglo končnoveljavno rešiti. Zatorej bo gotovo poverjeno interimskega vodstva predsedniških agent kakemu višjemu uradniku.

— Regulacija češkoslovaško-romunske meje. Praškim listom se poroča iz Užhoroda, da pride do mejnih korektur med Zakarpatsko Rusijo in Rumunijo na ta način, da pripade Marmaros-Sziget češkoslovaški republiki, dočim dobi Rumunija neke kraje med mestoma Halmy in Kyraly-Haza.

Jeran, prof. Kralj, prof. Lunjak, prof. Plemel in večje število drugih osebnosti jugoslovanske in češkoslovaške javnosti. Dijaštvo je pa napolnilo obe galeriji in z velikim zanimanjem prisostvovalo predavanju o življenju in delovanju našega nepozabnega prijatelja E. Denisa.

— Jadranka. Zavedno ženstvo v Julijaki Benediji je s 1. januarjem začelo izdajati v Trstu svoj mesečnik, ki naj bo kulturno glasilo narodnega ženstva. Prva številka je po vsebini raznovrstna: ter list posebno priporočamo našemu ženstvu v svobodni domovini, da potom istega ostane v duševnih zvezah z našim ženstvom v neodrešeni domovini. List, ki stane leito 10 lir, se naroča pri poverjenici za Jugoslavijo, gđc. Nadi Pertotovi, Ljubljana, Dunajska cesta 6, III.

— II. simfonični koncert muzike Dravske divizije. Pri tem koncertu, ki se vrši v ponedeljek dne 17. t. m. v dvorani Union, se bo izvajal naslednji spored: 1.) L. v. Beethoven: a) Ouvertura „Leonora III“, op. 72; b) Simfonijski št. 6, F-dur, op. 68. 2.) E. Adamič: Tatarske silhuete. 3.) Dr. A. Dvorak: Slovenska rapsodija D-dur, op. 45, št. 1. 4.) K. M. Weber: Ouvertura k operi „Oberon“. Vstopnice se dobivajo v Dolencovi trafiki v Prešernovi ulici.

— Risto Savin, nove skladbe. Pri tvrdki Goričar & Leskovec v Celju sta izšla dva zveska pesmi skladatelja opere „Lepa Vida“. Risto Savina, in sicer po pesnitvah Otona Zupančiča. Naročajo se pri založništvu ali pri vsaki drugi večji knjigarni.

## Sokolski vestnik.

sv Sokol v Crnomlju, ki že več let z dobrim uspehom deluje za doseg svojih kulturnih ciljev med mladimi „Belokranjci“ čimomalskega mesta, je kakor druga leta tudi letos priredil občo priljubljeno „Silvestrov večer“. Burka „Oluj mora biti“ je povzročila mnogo prisrčnega smeja. Naš potovalni učitelj, brat Kuret, nam je predstavil vrlo disciplinirani mešan pevski zbor. Sta-

ro leto se je poslovilo v počasi starj pohabljen žene in se umaknilo mlademu, žarnolepemu Novemu letu, ki ga je predstavljala divna sestra-Sokolica. Mogočna Jugoslavija, okrašena z zlatimi draguljev polnim nakitom, se je poslovila s primernimi besedami od Starega leta in pozdravila z navduševalnimi besedami Novo leto. Zadovoljstvo je bilo splošno, občutilo se je le, kakor vedno, pomamljanje prostotv in vzkipela je iz vseh ust vrača želja za dosegom lasnega „Sokolskega doma“. Organiziranje tozadnje akcije je v najlepšem teku. V častnem in hvalečnem spominu nam bodo ostali vsi oni, ki žrtvujejo za narodne kulturne svrhe Sokola, in zlasti za naš „Sokolski dom“. Ni dolgo od tega, ko je poslal Belokranjec Stukelj iz Calumeta zbirke 15 dol. okr. 2000 K za Sokolski dom. Naš znani domoljub, notar Krišper, je podaril za Sokolski dom 300 kron in začel akcijo za naš naraščajoč z darilom 400 kron. Dne 15. t. m. se vrši občni zbor z običajnim spredom.

## Sport in turiztika.

st Zimsko-sportne tekme. Zimsko-sportne tekme za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije (prve privojenjem Olimpijskega odbora v Zagrebu) sledijo termine: 1.) drsanje dne 30. januarja 1921 na Blejskem jezeru; 2.) smučarske tekme ob Svečnici dne 2. februarja t. l. na progi v bližini Bohinja, ki bo vsobovala tek v ravlini, tek navkreber in navzdol. V dolžini od 5 do 10 km deljeno za juniorje in seniorje; 3.) tekma v sankanju v nedeljo dne 13. februarja 1921 dopoldne na sportnem sankališču „Belvedere“ v Bohinju; 4.) skok na smučeh v nedeljo dne 13. februarja popoldne na novozgrajeni smučski skakalnici v Bohinju. Detajlji razporeda objavljajo pravčasno. Vendar se telmovalce že danes opozarja, da se bodo morali prijaviti terminov strogo držati. Ako se bodo prometne razmere izboljšale, se uvede poseben vlak z znižanimi cenami. — Sportna zveza.

## Domače vesti.

Ljubljana, 11. januarja.

\* Slovenski odbor v Kočevju je razpadel. Klerikalci so sklenili pred valitvami v ustavotvorno skupščino s Kočevarji pakt in jim obljubili, da ne bo noben Kočevar prenešen. Kočevarji so se pakta tudi držali in res volili klerikalce. Vzprico zveze klerikalcev z Nemci je vsako sodelovanje s klerikalci, torej tudi v „Slovenskem odboru“ nemo-got, ker imajo klerikalci napram Nemcem vezane roke. Zastopnik JDS je vsled tega odklonil nadaljno sodelovanje, vsled česar je „Slovenski odbor“ razpadel.

\* Imenovanja. Dr. Mirko Kuhelj, komisar pri poverjeništvu za socialno skrbstvo je imenovan za upravitelja Železničarske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani. Revirni nadzornik pri oddelku varnostne straže v Ljubljani Alojzij Slavovec je imenovan za okrajnega nadzornika v 9. činovnem razredu pri istem oddelku.

\* Spremembe pri državnem pravdnstvu v Ljubljani. Z današnjim dnem je prevzel vodstvo državnega pravdnstva v Ljubljani prvi državni pravdnik g. Niko Dominico, doslej državni pravdnik v Celju. Dosedanji državni pravdnik dvor. svetnik Božidar Bežek je dodeljen višjemu delčnemu sodišču.

\* Milan Marjanović, član bivšega jugoslovanskega odbora in organizator jugoslovanskega pokreta v Ameriki, je včeraj popoldne prispel v Ljubljano.

\* Z Ljubljanske univerze. Deželna vlada za Slovenijo je izdala naredbo, s katero se po zaslišanju juridične fakultete Ljubljanske univerze izpreminjajo nekatera določila o pravoslovnih in državoslovnih študijah in teoretičnih državinih izpitih. V posebnega ozira vrednih primerih sme fakulteta vsot izpregledati izostalo obiskovanje posameznih, v prvem in drugem oddelku obveznih predavanj v skupni izmeri do osem ur za vsak oddelk, toda samo, ako dosežajo v prvem oddelku študij dejansko vpisana predavanja najmanj izmero 60 tedenskih ur, v drugem oddelku pa 92 tedenskih ur. Izpraševalna znaša za vsak državni izpit 25 dinarjev = 100 kron; kandidati neslovenske narodnosti, ki niso državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, pa 40 dinarjev = 160 K. Prošnjam za popolno oprostitev izpraševalnine ali za oprostitev do polovice se sme ugoditi v toliko, v kolikor je dokazal kandidat svojo ubožnost z javno listino.

\* Iz Borovlj nam poročajo, da vlada med tamošnjim delavstvom veliko ogorčenje proti avstrijski upravi,

ki se je pokazala posebno v vprašanju aprovizacije popolnoma nesposobno. Delavci že nekaj tednov sem niso dobili nobenih živil, a kar dobe — nekaj moke — to je neužitno. Te dni so bili po Borovljah preko noči nalepljeni plakati s podpisom nekega delavskega akcijskega komiteja, ki stavlja okrajnemu glavarstvu ultimatum, da uredi aprovizacijo, ker sicer se bo delavstvo postavilo na čelo akcije, da zasede Jugoslavija vse plebsicito ozemlje. Povod za zasedbo bo dalo delavstvo samo! Borovljski socialisti so bili najhujši nemški agitatorji.

\* Politika stvarnih argumentov je po lastni „Stražini“ izjavi njeno vodilno geslo v politiki. To politiko stvarnih argumentov pa izvaja „Straža“ na ta način, da napada svojega političnega nasprotnika in ga dela odgovornega za to, ker si je njegov sinček dovolil v svoji otročariji neokusno šalo, da je neki deklci — baje Orlici — odrezal kito las. To so res tako tehtni politični argumenti, da jih je zmogel v politiki le tako resen in vpliven list kakor je Straža!

\* Izredni občni zbor društva jugoslovanskih novinarjev se vrši v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri v sebnici sobi kavarne Zvezda.

\* Nemška delegacija o Jugoslaviji. Kakor se iz Berlina brzojavno poroča, se je nemška državna delegacija, ki se je bila podala v Jugoslavijo, da obnovi vsled vojne prekinjene gospodarske zveze, vrnila zopet v Nemčijo. Poročilo delegacije o gospodarskih moči Jugoslavije, je zelo zanimivo. Vojna — izjavil je načelnik nemške delegacije — je Jugoslavijo dvignila do neslutnega pomena, tako da jo bo v prihodnje smatrati kot izvozno državo velike važnosti. Glavni izvoz bodo seveda poljedelski produkti. Jugoslavija je danes z 80 do 90 odstotki povsem agrarna država. Vsled tega vlada tamkaj občutna potreba poljedelskih strojev in gospodarskih industrijskih produktov. Nemška industrija ima vsled tega poseben interes, da odpošlje tjakaj svoje zastopnike. — Interes raznih držav je treba seveda primerno organizirati.

\* Napisi in razglesi v železniških vagonih. Že več kot dve leti so imele naše železnice časa, da zamenjajo razne oglase, ki so se in se še bliščijo v vseh mogočih jezikih, samo v našem le izjemoma. Skrajni čas je že, da se odpravi ta sramota.

\* Železničarske čepice. Potnik nam piše: Dočim so uvedli v drugih, manj naprednih pokrajinah, že

## Občinski svet.

Ljubljana, 11. januarja. Danes ob 5. popoldne je bila seja ljubljanskega občinskega sveta. Sejo je otvoril in vodil župan dr. Ivan Tavcar. Občinski svet je razpravljaval o dnevnih točkah. Glede splošnega popisa prebivalstva in domače živine je bil sprejet predlog personalno-pravnega odseka, da se volijo predsednik glavnega in predsedniki desetih pododborov. — Namesto umrlega Mihe Verovška je bil izvoljen za oskrbnika ubogih v vodmatskem okraju g. Andrej Taškar, posestnik na Stari poti 7. — Dalje so bile na dopis „Mestne hranišnice Ljubljanske“ sprejete nekatere spremembe v službeni pragmatiki, izvezni sprememb § 32. — Dovolil se povišanje draginskih doklade od 25 na 30 % mestnim upokojevcem in vdovani mestnih uslužbenecem, za kar je mestna blagajna obremenjena za letnih 782.000 kron.

Sprejeto je bilo dalje zvišanje denarne zaloge Kreditnega društva Mestne hranilnice od 6 do 10 milijonov kron. — Zvišanje pavšalne voznine za rešilne in pogrebne (vlagotvorne) vožnje se dovoli edine-mu ponudniku Josipu Turku na 70.000 kron. — Nadalje so bile sprejete vse ostale točke dnevnega reda. — Prošnji „Zadruga izvoščekov“ za povišanje voznihi tarifov se je ugodilo. Tarifi izvoščekov se v kratkem znatno povišajo. Tako bo stala vožnja od doma do pokopališča z enovprežnim vozom: III. razred 100 K, II. razred 150 K in I. razred 200 K; za dvovprežni voz: III. razred 150 kron, II. razred 225 K in I. razred 300 K. Tudi drugi tarifi so znatno povišani.

Ko je bil izčrpan dnevni red, se je pri interpelacijah in vprašanjih vnela živahna in deloma burna debata. Obč. svetovalec Bole je v daljšem nagovoru v obliki vprašanja začel od župana zahtevati nekatera pojasnila, odnosno sam kritizirati postopanje mestne občine v zadevi mestne pekarnice, o kateri je v prejšnji seji javil podžupana, da se v najkrajšem času opusti. Pekarno je občina imela v najemu od pekarnja Schreya, ki pa je svoje obrtniške pravice in

pekarno prodal peku Kavčiču. Sedaj so nastopile med občino in novim lastnikom znatne difference. Občina zahteva, da se predaja izvrši na komisijski način. Ker je obč. svet. Bole v tem vprašanju rahil zelo ostro besede in ker se je tudi galerija vmešavala z medklici v njegov govor, je župan ostro nastopil proti govorniku ter dal galerijo izprazniti. Interpelantu je celo zagrozil z odvzetjem besede in odstranitvijo iz dvorane. Po končani interpelaciji svet. Boleja je župan skušal mirno pojasniti zadevo, poudarjajoč, da gre v tej zadevi za pravne koristi mestne občine, katero on zastopa. Svetnik Bole se ni docela zadovoljil z odgovorom.

Ob 7. uri zvečer je bila javna seja zaključena. Na to je sledila tajna seja.

## Javnosti!

Naše najvažnejše obrambno društvo se obrača do vas z nujno prošnjo in neobhodnim pozivom.

Delo Jugoslovanske Matice je skrajno otežebeno in se ne more razviti v zaželjeni meri, ker manjkajo potrebni prostori za urad.

V belji Ljubljani, v vedno vzgledno-narodni metropoli ni za Jugoslovansko Matico primernih in za njeno uspešno delovanje potrebnih prostorov.

Sporočamo to žalostno resnico, v trdni veri, da se zganejo vsi, ki jim je na srcu stvar, ki hočejo naše vsajenje. Kje so naši ponosni domovi, namenjeni narodnemu delu in vzgoji?

Na pomoč, dajte prostore samo toliko kolikor treba, da bo delo odgovarjalo važnosti naloge, ki si jo je postavila Jugoslovanska Matica.

V imenu velike nacionalne naloge, v imenu bde zatiranih bratov, ki pričakujejo od nas dela in pomoči, kličemo: pomagajte, da bo mogla Jugoslovanska Matica delovati, se razvijati in vršiti svojo veliko nalogo. Dajte ji top-lega pribežališča, delavnice, da bo vselo ustvarjala bodočnost.

TAM PREKO JE BEDA, TAM PREKO TREBA POMOČ! — ALI STE ŽE GLAN „JUGOSLOVENSKE MATICE“?

## Prosveta.

### Narodno gledališče.

Opera:

Sreda, 12. jan.: Sargučev: Jesenske gosti. (Gostovanje Hudožestvenega teatra.) Izven.

Cetrtek, 13. januarja: Literarni večer Hudožestvenega teatra. Izven.

Petek, 14. jan.: Auber: Fra Diavolo. Red B.

Sobota, 15. jan.: Zuccini: Tosca. Red A.

Nedelja, 16. jan.: Verdi: Trovatore. Izven.

Ponedeljek, 17. jan.: Zupica. Drama:

Petek, 14. jan.: Strindberg: Samrtni ples II. Red C.

Sobota, 15. jan.: Kraigher: Skoljka. Red E.

Nedelja, 16. jan.: Kraigher: Skoljka. Izven.

Ponedeljek, 17. jan.: Dickens: Čvrček za petjo. Red D.

— Proslava sponuina profesorja Ernesta Denisa. V slavnostno okrašen dvorani univerze v deželnem dvorcu se je včeraj zvečer zbralo veliko število občinstva, da na dostojen način proslavi spomin umrlega prijatelja Slovanov, profesorja E. Denisa. Predavanje je otvoril s pozdravom ua prisotne generalni konzul Dr. Beneš in obenem izrazil obžalovanje, da gospod dr. Lah, vsled obolenosti sam predavati ne more, da pa je to nalogo z nenavadno požrtvovalnostjo prevzel prijatelj češkoslovaškega naroda dr. Krivic. Krasno in podučno predavanje dr. Ivana Laha, o življenju in delovanju tega neumornega delavca za samostojnost podjarnljenih Slovanov za časa vojne, pred in po vojni, je vplivalo tako, da je vsak poslušalec razvidel, kako važno vlogo je imel ta veliki mož za ujedinitenje jugoslovanskega in osvobojenje češkoslovaškega naroda in kaj je treba obema narodoma preboleti ob izgubi prof. E. Denisa. Proslavo je zaključil generalni konzul dr. Beneš z vročo prošnjo, da ohranimo čist in trajen spomin prvorbitelju prof. E. Denisu. Proslavo so posestili razen drugih tudi gospod predsednik deželne vlade, dr. Pilič, poveljnik dravske divizijske oblasti gospod general Dokić s svojim pobočnikom, gosp. dr. Skadern, poveljenik za uk in bogočastje, g. svetnik dr. Zarnik in imenu mesta, višji svetnik Volpovec, za univerzo prof. Dolenc, prof.







## Prigode gospoda Collina.

Roman.

(Prevod iz švedščine. F. J.)

Nebo brez oblaka, morje kakor baržun. Lahen predpoldanski vetrič poigrava na kopnem s temnozelenimi gozdiči pinij, na morju pa s praporečki in belimi jadrni jahte „Naprej!“

Z lahnim vetrom zapuša jahta „Naprej!“ pristan na Ajacciju na Korziki. Na zapovedniškem mostiču stoji zagorel morski kit, ki se brine za pravilno krmarenje. V kajiti pa sede nekateri gospodje okrog steklenice šampanjca. Čitajo baš številko „Daily Mail“. Se drugi časopisi leže razmetani po mizi. En gospod sedi, molči in se smehlja ter pogleduje skozi okno na morje, druga dva pa govorita vanj, mu pripovedujeta in se prekinjata z mnogimi medklci in vskliki.

„Ah, profesor, to je res neverjetno!“

„Ali prosim Vas, Graham!“

„Stotisoč funtov, profesor, in onega drugega so prijeli! Ne, zares, če to ne preseže vseh mej...“

„Lavertisse, Lavertisse! Oni drugi se mi res smili. Mislim, da je čisto pošten človek, samo zabredel je stran poti. Homo homini lupus. Meni truh, tebi smrt. In vendar sem ga nečisto posvaril. To vidim iz njegovega dnevnika.“

„Da, dnevnik, to je bogme najzanimivejša čtivo, kar sem ga kedaj imel v rokah. Diable, ali se je ustrašil, ko je samega sebe zagledal na oragu šrambel!“

„Revež, da, Lavertisse, in ko je slišal Vaš kašelj iz bolniške sobe. Kašljali pa ste, častna beseda, prav izvanredno prisno!“

„To ni čisto nič proti v primeri z Vami. Nikdar ne pozabim onega kašlja, ki Vas je napadel, predno so Vas prenesli v bolniško sobo, ono kri in sploh vse skupaj! Bilo je čudovito. Kot stari pastor iz Malte ste imeli vso ladjo na svoji strani. Ti ne bi Vaše krivde verjeli niti, če bi Vas bili sami zasačili pri zlatu! To vlogo morate še večkrat glumiti, profesor, zares mojstrska je ta!“

„No, Lavertisse, preveč ste navdušeni, in potem ne pozabite, da se najbolj mojstrske stvari najdejo vedno samo v enem primerku. To je bil moj prvi in zadnji korak v dušebrižni-

štvu. Toda prečitajte mi še enkrat ves članek, Lavertisse. Domisljav sem in ošaben in rad posnemam onega nemškega kneza, ki so mu čitali poročilo državnega zbora in ki je na to vskliknil: „Glej no, hudimana, to vse smo mi storili!“

Mr. Lavertisse je vzel zopet Daily Mail in prečital iznova ves članek: „Najbolj zagoneten zločin stoletja! Zlata pošiljatev se spremeni v svinec! Tat hoče ukrasti svinec! Policija pravi, da je to najbolj nejasna tatvina, kar jih pozna! Izvirno poročilo „Daily Mail“: Parnik Empress of Oceania, kapitan Selby, je dospela 29. oktobra predpoldne v Aleksandrijo, Egipt. Takoj po njenem pristanku so straže zaprle vse dohode, in policija, pozvana je prej z brezzičnim brzojavom, („Edinost“ pravi: „z zrakovjavo“), se je počela na krov. Na ladji se je namreč dogodil misteriozen zločin, jeden najbolj nepojasnjenih, ki nima nikakršne primere v kriminalnih arhivih. Ni dovolj, če rečemo, da je presenetil policijo. Ta dogodek preseneča zdravi razum in niti v najbolj drznih hipotezah ni najti ključa za problem, pa tudi policijske poizvedbe in preiskave ga niso našle.

Parnik je odrinil iz Londona 20. oktobra. Seboj je vzel ne ravno številne potnike in precej tovornega blaga, med njim pošiljatev zlata v vrednosti stotisoč funtov za banke v Aleksandriji. Denar je poslala Bank of England. Bil je v škatljici po 1000 funtov, in za kontrolo jih je preštel — nikdo drugi, ko sam ravnatelj banke gospod Hoxton, ki je pošiljatev tudi sam zapečatil z mnogimi pečati. Iz političnih razlogov so hoteli poslati denar tajno. Rujavi zaboj so zato prinesli na diskreten način na parnik, kjer ga je sprejel sam kapitan Selby, ki ga je spravil v posebno blagajniško šrambo, kamor spravljajo samo takšne posebne pošiljateve. Ta prostor ima dvojna železna vrata, ni od nobene strani dostopen in dan in noč straži pri njem posebna straža. Za one, ki ga ne poznajo, pripominjamo, da je kapitan Selby jeden najbolj znanih v vsej angleški trgovski mornarici in da je ravnotako vzvišen nad vsakim dvomom, kakor ravnatelj Hoxton sam.

V noči, 27. oktobra, ko je parnik plul iz Malte v Aleksandrijo, je prvi krmilar naenkrat alarmiral kapitana. Pred omenjeno šrambo je straža naenkrat zapazila, da so se odprla vrata šrambe. Skozi nje je pridiral možakar z blaznim krohotom. Stražnik je poklical na pomoč in pianil na možakarja, ga premagal in poslal potem po kapitana. Kapitan Selby je seveda takoj prihitel in identifikiral moža brez težave. To je gospod Lewis Grossmith, pasajir prvega razreda z lastno kajito. Izdajal se je za posestnika iz Kente. Seveda se je izkazalo, da ta trditev ni resnična. Na Selbyjeva vprašanja ni odgovoril niti z besedico. Zato je kapitan odhitel v šrambo, kamor so spravili dragoceno pošiljatev, in z njim sta stopila ladijski zdravnik in prvi krmilar. Zaboj je bil vlomljen, škatle, v katerih je bilo zlato, so bile še vedno na mestu. Kapitanu je že odleglo in hotel se je odstraniti, ko je naenkrat zagledal nekaj predmeta na tleh. Bile so tri ali štiri onih škatlic. Očividno jih je Grossmith vzel iz zaboj. Kapitan se je sklonil, da jih pobere in položi na prejšnje mesto. Mislimo si pa samo njegovo začudenje, ko je videl, da so škatlice odprte in da je v njih samo svinec namesto zlata! Hitro je dal preiskati še ostale škatlice in izkazalo se je, da se je zlato v vseh spremenilo v svinec!!!

Na drugem mestu lista ponavljamo izpovedbo Grossmithovo, ko so ga zaslili, in te izpovedbe niso dovedle do nikakršnega rezultata. Zdi se, da je mož precej otopel. Tu naj konstatiramo samo sledeča dejstva:

1.) Zlato je spravil v škatlice in zaboj sam Mr. James Hoxton, direktor Bank of England.

2.) Zaboj ni doletel nikašen atentat, razen Grossmithov. Strokovnjaki potrjujejo to dejstvo s prisego.

3.) Strokovnjaki prisezajo tudi, da so škatlice pristale in da jih ni nikdo odpiral.

4.) Kapitan Selby je pa vendar našel zaboj in specialne bančne škatlice napolnjene s svinčom namesto z zlatom.

5.) Končno se sklicujemo na vse ono, kar smo zgoraj povedali o prostoru, v katerem je bila pošiljatev shranjena.

Dalje prinašamo kuriozen dnevnik, ki so ga našli v Grossmithovi kajiti in iz katerega je razvidno, da je mož imel na krovu še nekega sokrivca. O njegovi identiteti še nimamo popolne jasnosti. Mogoče je ta dnevnik tudi premišljen bluff.

Ali je mogoče razložiti ta čudni dogodek? Zaboj, zapečatan s pečati

banke, napolnjen z njenimi specialnimi škatlicami, izročen popolnoma zanesljivemu kapitanu, — in ko odpro škatlice, se najde pod pečati, pod nedotaknjenimi pečati, v sicer nedotaknjenih škatlicah in v nedotaknjenem identičnem zaboju mesto zlata sam svinec! Seveda je vlomilec bil pri zaboju, toda jedva četrt ure... Sherlock Holmes, na tronto!“

Mr. Lavertisse je prekinil svoje čitanje in gledal Filipa Collina z izrazom najživahnejšega občudovanja in najodličnejšega spoštovanja. Filip je z mirnim nasmeškom izpraznil svojo čašo in povedal:

„Najtežje je bilo pač — potem, ko sem našel idejo z nagrobnim kamnom, — kako zamenjati vso zlato pošiljatev za svinčeno. Kakor sva govorila, Lavertisse, vzeti samo del zlata, bi bila malenkost. To je menda mislil tudi gospod Grossmith. Toda vse vse ali nič, tu je bila zapreka. Nagrobni kamen mi je pač dal lepo priliko, toda zamenjava sama mi je delala preglavice, zlasti tako dolgo, dokler sem bil pomenja, da bodo prevažali zaboj v navadni šrambi za zaboj. Zato sem se nekoliko potepal v Londonu v bližini dokov in po nabrežju v bližini Empress of Oceania, tako da me je kapitan Selby zapazil, in tako je prišel na misel, da spravi pošiljatev v oni šrambi, kjer sem jo hotel imeti. To šrambo pa sem zapazil, ko sem nekaj dni delal na krovu kot težak.“

„Toda oprostite, profesor, zakaj je kapitan dal spraviti zaboj v onem posbnem prostoru, ker je Vas videl?“

„Da, veste, Graham, ker sam si izbral tako svoj poseben kosum. Preoblekel sem se namreč v Egiptčana.“

Graham je zažvižgal: „In potem je mislil, da...“

„Da, mislil je, da vohunijo egiptčanski nacionalisti, zato je sklenil shraniti zaboj v varni posebni šrambi mesto v občem tovornem skladišču. Rezultat vidimo sedaj v „Daily Mail“.

„In ko ste zapazili bolniško sobo poleg šrambe, ste si domislili, da poskusite... kot pastor...“

Gospod Collin je prikimal:

„Z boleznijo vred, da. Saj je vse drugo jasno ko beli dan. Lavertisse je poskrbel opravem času, da smo natančno vedeli, kakšne so škatlice in zaboj. Potem smo si preskrbeli ravno takšne škatlice in ravno takšen zaboj, ter jih napolnili s svinčom, — saj sem Vam rekel, Lavertisse, da je to

tako moja majhna koketija, — in te škatlice in zaboj smo zapečatili. Saj ni takšna umetnost, da si preiskrbiš prave pečate. Hvalabogu. In ravnotako se razume samo po sebi, da smo drugi zaboj s svinčom spravili v večjega, na katerem je bilo napisano „Nagrobni kamen“ za pastora na Malti. Najhuje pa je bilo, kako zamenjati pravi in drugi zaboj v šrambi sami. Pa saj smo spravili stražo v kraj in Lavertisse je kašljal kakor cel sanatorij.“

(Dalje prihodnjič!)

## Po svefu.

× **Metrični sistem v Rusiji.** Dekre sovjetske vlade odreja, da se počeni 1. letom 1924 tudi v Rusiji uvede metrični sistem. V državnih obratih že počitkom prihodnjega leta.

× **Aeroplan za 300 oseb.** Italijanski iznajditelj in izdelovalec aeroplanov, Gianni Caproni, izdeluje načrt za zgraditev aeroplana, ki bo nosil 300 oseb in bo preplul ocean v 36 urah. Letalo bo imelo v svoji notranjosti spalnice in obednico za potnike. Caproni je že dogotovil nekoliko manjši aeroplan, ki se bo še v tem mesecu podal na svoj poskusni polet. Nosil bo lahko 100 oseb. Prihodnje pomlad se Caproni preseli v Ameriko, da v bližini newyorškega mesta zgradi tovarno za aeroplane.

× **Silen potres v Južni Ameriki.** V Santiagu v južnoameriški republiki Chile, prišla poročila o strašni potresni katastrofi, ki je zadela obširne pokrajine v omenjeni republiki. Poročila pripovedujejo o veliki izgubi človeških življenj in o splošnem uničenju dotičnih krajev. Trije ognjeniki: Villarrica, Llaima in Lanin bruhajo lavo in ogrožajo mesta mnogo milj naokoli. Ceste gozdovi in nekatere reke so popolnoma izginile, hribi so se pogrezali. Velike število vasi in posameznih bivališč je zasutih, druga so v razvalinah. Reka Turbio je popolnoma izginila; zemljenska površina v tej pokrajini je popolnoma izpremenjena. Veliki gozdovi v okolici mesta Villarrica, so sedaj gola pušča; hribi, ki so se utrgali in razsuli, so zakrili najvišja drevesa. Jezero pri mestu Villarrica se je dvignilo in preplavilo ravno daleč naokoli. Kolikor je doslej znano, je potresna katastrofa zahtevala nad 7000 človeških življenj. Čilska vlada je storila kar mogoče, da pomaga prizadetim prebivalcem.

Lastnik in izdajatelj  
Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

## Največja za'oga klavirjev in pi nlo v Ljubljani.

Gvrda J. DOLENC, Ljubljana  
Hilšerjeva ulica 5

prilporeča za nakup najboljših instrumentov  
svrskih tovarn po najsolidnejših in nizkih  
cenah. 661 26-1

## Knjigovodkinjo išče

183  
družba „Jadran“, Ljubljana  
Dunajska cesta 9.

Reflektira se le na prvotno samostojno  
moč v večletno prakso in znanjem dvojnega  
knjigovodstva.

## Izvežban mehanik

samostojen delavec, vešč rodstvu mehaničnih  
delavcev, izurjen v obratu, specialist za  
razne tipe motorjev, išče primerno mesto.  
Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: M. Dittmar, Domžale, poštnošteč 180 3-2

## Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Getovi čevlji v zalogi. Turistovski čevlji domačega izdelka. 522 10

Ant. in Jož. Brajer-Kapele  
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

## Naprodaj

16 8-3  
nov umetni valjni mlin

v bistriško vodno močjo, gosp. darakim polopjem ter sraven spadajoče zemljišče. — Mlin se proda prostovoljno radi smrti gospodarja. — Poizve se pri lastnici Marji Riktar, Stude, poštni Domžale, ali v Ljubljani pri Fr. Ravnikar, Linhartova ul. 25.

## Prošnja na usmiljena srca.

Zena s hčerko, ki je ves dan po opravih  
z doma, prosí dobro družino, da jo sprejme  
pod streho. Pestelje ima sama. — Naslov  
v upravi „Jutra“.

## STANOVANJE

z eno ali dvema sobama iščem, event. v novi  
hiši po današnjim razmeram odgovarjajoči  
stan rini. Brez otrok. Za takoj ali pozneje.  
Pismeno na Anončni ekspedicijo AL Matelliš, Ljubljana. 185 5-1

## Iščem družabnika

184 3-1  
trgovsko nasob ženega, s 100.000 do 150.000  
kron razpoložljivega denarja za specialno  
trgovino. Lokali in drugo preskrbljeno. —  
Naslov pove uprava „Jutra“ pod „Special“.

## Umeten mlin

190  
za i delovanje kem.-tehn. sirovin, gorke  
krede, kaolina, triple i. dr. Vodna sila 12 H P.  
s celim inventarjem in rodniki za sirovine  
se po ugodni ceni prodá.

Naslov pove Anonč. in inform. avod Drago  
Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

## HRVATSKI DRVOVNAČ

189  
list za šumsko gospodarstvo, trgovino i  
industrijo drva. Izlazi 1, 10. i 20. n mjesec.  
Pretpлата godišnje K 120.—. Adressar  
industrije drva K 90.—, Zagreb, Stross-  
may rova ulica 6. 187 14-1

## NOVO! Albin Ogrls NOVO!

Borba za jugoslovansko državo.  
Cena 32 K, po pošti K 1-80 več.

Kdor se hoče pončiti, tako so agitrali naši izseljenci med svetovno vojno v Parizu, Londonu, Rimu, Washingtonu in dr. za Jugoslavijo in kakšne težkoče so morali premagati, naj čita Ogrisovo knjigo. Spis nudi popolnoma nova, dosedaj pri nas neznanca dejstva.

Knjigo naročate pri  
Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

## Izrabite ugoden kurz valute.

V bližnjih dneh zopet odpotuje zanesljiva  
oseba po trgovskih opravkih na Dunaj. Seboj  
vzame vsakovrstna naročila trgovcev ali pri-  
vatnikov proti z. erni odškodnini. Zglasi  
se je pri tvrdki Rudolf Zoré & Womp,  
Ljubljana, Gledališka ulica 7, II.

## 103 52-8a

## ČEVLJI

na debelo in na drobno, vse vrste moški,  
ženski in otroški, delavski kakor tudi naj-  
finjši vse vrste po najnižjih dnevnikih  
cenah se dobijo pri znani tvrdki

ALEKSANDER OBLAT,  
Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.

Tudi se pošilja po povzetju po vsem kraljestvu.

## Kupim hišo

188  
dva do tri jobe zemlje, na prometnem kraju,  
v bližini večjega kraja, mesta ali trga v  
Sloveniji. Če možno z gostilniško koncesijo.  
Naslov pove Anonč. in inform. zavod Drago  
Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

## Kupim posestvo

189  
za kmetijstvo z živinorejo na primernem  
kraju v bližini večjega mesta ali trga v  
Sloveniji. Naslov pove Anončni in inform.  
zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo  
nabrežje 5.

## Več kolporterjev

sprejme takoj  
oprava „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

## Naročajte dnevnik „Jutra“!

Naročajte  
**Ljubljanski Zvon**  
letnik 1921.

Ljubljanski Zvon je najstarejši in najboljši slovenski  
leposlovni mesečnik. Novi letnik bo prinašal celo vrsto  
povesti in člankov, ki bodo zanimali vsakogar. Izide v  
popolnoma novi opremi.

C letozna naročnina znaša 180 K, polletna 90 K, čet-  
letna 45 K. Izhaja vsak mesec.

Upravišтво Ljubljanskega Zvona  
Ljubljana, Sodna ulica 6.

**RUDOLF PEVEC**  
trgovec v Mozirju

napovedam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v  
bližini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkvalitetnejše ter  
po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-  
nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjami, s  
karlovaškim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo npravnost  
na tvrdko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brojavi: Pevec,  
Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z  
vsko drugo tvrdko. Obenem se bodo tank-j prodajale deske, les in  
drogi. Slovencec se bodo brezplačno dajale eventualno informacija.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

585 26-8  
**Rudolf Pevec.**